

Naturstyrelsen Vendsyssel
Vibeke Lei Stoustrup

Kystdirektoratet
J.nr. 23/05745-4
Ref. Jan Kofod Winther
22-07-2023

Dispensation til udskiftning af boardwalk som led i sti inden for strandbeskyttelseslinjen på matr.77e, Vesterø By, Vesterø, Plantagevej 55E, 9940 Læsø, Læsø Kommune

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til udskiftning af boardwalk som led i rekreativ sti inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.77e, Vesterø By, Vesterø, Plantagevej 55E, 9940 Læsø, Læsø Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger. I kan se en klagevejledning i bilag 2.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

På Naturstyrelsens arealer på Læsø ved Flaget med bagvedliggende kystskrænt ved Holtemmen, findes en vandrerrute med en 113 m lang og 1 m bred boardwalk.

På grund af tilstanden af boardwalken ønskes den udskiftet med en ny og bredere boardwalk med samme beliggenhed.

Boardwalken indgår i en vandrerrute rundt om kærområdet i Holtemmen, som er særdeles populær og derfor benyttes af mange både fastboende og gæster på Læsø. Det er ikke muligt at passere området uden boardwalken, da der generelt er vådt. Boardwalken er desuden en del af den eneste anlagte sti igennem i udstrakt sommerhegn med kreaturer (boardwalken er frahegnet, så kreaturerne ikke kan færdes på den). Anlægget starter ca. 42 m fra kystlinjen og ligger inden for strandbeskyttelseslinjen.

Naturstyrelsen anfører i ansøgningen:

Boardwalken er i dårlig stand. Det har således været nødvendigt løbende at udskifte brædder pga. råd, og den bærende konstruktion er ligeledes ramt af begyndende råd mange steder. Af hensyn til publikums sikkerhed ønskes boardwalken fuldt udskiftet hurtigst muligt.

Det er uvist, hvornår boardwalken er etableret. På flyfoto fra 1973 ses en stiftforbindelse i nuværende spor for boardwalken. Det kan ikke tydes fra billedet,

om der er tale om en sti på en jordvold fra opgravet materiale fra sideløbende grøft, eller om det er en befæstet sti. I 1985 ses en sti i samme spor, som kunne være en boardwalk, I 1987 ses med stor sandsynlighed en boardwalk.

Nuværende boardwalk må derfor antages at være mindst 36 år gammel. Det har ikke været muligt at finde tidligere dispensation til opførelse af boardwalken inden for strandbeskyttelseslinjen.

Eksisterende forhold

Ansøgt boardwalk

For at sikre friluftslivets adgang til havet samt mulighed for vandreture i området ønskes boardwalken fuldt udskiftet i samme spor som nuværende og i samme længde. Af hensyn til publikum og muligheden for mere sikkert at kunne passere modgående, ønskes den nye boardwalk etableret i 1,25 m bredde. Boardwalken anlægges i lighed med den nuværende en smule over terræn (0,2-0,3 m) af hensyn til vandets bevægelse under anlægget samt flora og faunas passage. Der bliver således ikke tale om nævneværdige terrænmæssige ændringer, og der fjernes og tilføres ikke materialer.

Anlægget ønskes opført i naturmaterialer (pælene dog evt. i metal) og vil derfor syne meget lidt i landskabet. Den maskinelle del af anlægsarbejdet herunder nedramning af nye pæle kan ske i eksisterende spor. Øvrig del af anlægsarbejdet vil ske manuelt langs sporet. Det kan evt. være nødvendigt at transportere materialer frem ved siden af sporet med maskine. Der vælges maskine med skånsom påvirkning.

Anlægget ligger i Natura 2000-område nr. 10, Holtemmen, Højsande og Nordmarken. Ca. halvdelen af anlægget – 56 m – går igennem flere forekomster af kortlagt habitatnatur, mens den anden halvdel ligger udenfor men langs med kortlagt habitatnatur. Fra syd mod nord passerer følgende naturtyper:

- 9 m: mosaik af våd (4010) og tør hede (4030), forekomsten er i god tilstand*
- 24 m: våd hede (4010), forekomsten er i god tilstand*

- 13 m: mosaik af våd hede (4010) og tørvelavning (7150): forekomsten er i høj tilstand
- 29 m: uden for kortlagt habitatnatur
- 7 m: søbred med småurter (3130), forekomsten er i god tilstand
- 27 m: uden for kortlagt habitatnatur
- 4 m: surt overdrev (6230), forekomsten er i god tilstand

Naturtyperne, der er udbredte i området, er dynamiske og trives godt med en vis grad af slid og forstyrrelse. Således er der sommergræsning på alle arealer omkring boardwalken, og græsningen har i høj grad fremmet naturtilstanden. Områderne er stedvist oversvømmet om vinteren, hvilket også giver en gavnlig forstyrrelse for naturtyperne.

Udskiftning af boardwalken vil udgøre en kortvarig forstyrrelse af naturtyperne i området, som hurtigt vil reetablere sig. Det vil ligeledes ske en minimal forøgelse af anlæggets overlap med habitatnatur (i alt ca. 28 m²) ved udvidelse af bredden på anlægget fra 1 m til 1,25 m. Det er Naturstyrelsens samlede vurdering, at der ikke vil være en væsentlig negativ påvirkning af naturtyperne ved udskiftning af boardwalken.

Transport af materialer frem til anlægget vil ske ad eksisterende sti /grusvej fra p-plads ved Holtemmen og vil således ikke påvirke habitatnaturen negativt. Området, hvor boardwalken er placeret, er beskyttet natur efter Naturbeskyttelseslovens § 3. En kort strækning på nogle få meter er §3 registreret sø, men resten af anlægget ligger i §3 registreret mose. Der søges §3 dispensation ved kommunen. Det er Naturstyrelsens vurdering, at den midlertidige forstyrrelse fra udskiftning af boardwalken ikke vil medføre ændringer i tilstanden i de beskyttede områder.

Området er udlagt som fredsskov. Der søges dispensation efter Skovloven ved Miljøstyrelsen.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV.

Det ansøgte ligger i Natura 2000-område nr. 10, Holtemmen, Højsande og Nordmarken. Når der henses til det ansøgte karakter og dets placering er det Kystdirektoratets vurdering – i lighed med Naturstyrelsens redegørelse - at det ansøgte ikke kan påvirke Natura 2000-området, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Det vurderes endvidere, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, idet Kystdirektoratet vurderer, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Det fremgår af lovbemærkningerne til en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - "kystloven" - at det vil være muligt at opnå dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at etablere mindre foranstaltninger til støtte for friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Mindre foranstaltninger er f.eks. toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre beskedne opholdsfaciliteter. Det er en forudsætning for at opnå dispensation, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur.

Der er søgt om dispensation til at etablere en board-walk til erstatning for en ældre nedslidt, der er frit tilgængelige for områdets besøgende.

Kystdirektoratet vurderer, at der ikke sker væsentlige ændringer i områdets tilstand, men at den ændrede bredde af anlægget betinger en dispensation, samt at der stadig vil være tale om et beskedent anlæg, som ikke vil påvirke oplevelsen af kystlandskabet nævneværdigt.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund dispensation til det ansøgte.

Med venlig hilsen

Jan Kofod Winther
Specialkonsulent
jkw@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen er også sendt til:

- Læsø Kommune, kommunen@laesoe.dk
- Frederikshavn Kommune, post@frederikshavn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Frederikshavn, frederikshavn@dn.dk / nature.thorning@gmail.com
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Vendsyssel v/ Thomas Elgaard Jensen, vendsyssel@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk; og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Læsø, laesoe@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk

- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Miljøstyrelsen, Østjylland, ojl@mst.dk

Kommunen@laesoe.dk; post@frederikshavn.dk; dn@dn.dk;
frederikshavn@dn.dk; nature.thorning@gmail.com; fr@friluftsraadet.dk;
vendsyssel@friluftsraadet.dk; natur@dof.dk; dof@dof.dk; laesoe@dof.dk;
dbf.oestjylland@gmail.com; miljo@kano-kajak.dk; sager@jaegerne.dk;
ojl@mst.dk; nst@nst.dk; vibls@nst.dk;

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.